

11. november 2008

Referat af bestyrelsesmøde
Onsdag den 5. november 2008, kl. 9:30
Hos Novozymes A/S, Hallas Alle 1, 4400 Kalundborg¹

Deltagere: Jens Schrøder, Peder Mathiesen, Morten Brøgger, Bjarne Larsen, Bente Munk, Finn Andersen, Anders Bredmose, Mogens Jensen, Lars Stoumann Jensen, Eike Maria Thaysen og Nils Elmegaard (ref.).

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt m. ændringer.

2. Godkendelse af referat fra seneste bestyrelsesmøde (bilag 1)

Godkendt.

3. Gennemgang af aktivitetsoversigt (bilag 1)

Slambekendtgørelsen – opdatering i aktivitetsoversigt.

Markforsøg – opdatering i aktivitetsoversigt

Netværk: intet nyt

Rekruttering: – opdatering i aktivitetsoversigt

Samarbejde m. Dansk Landbrug: Skal det tages af listen? => nej

Landsdækkende analyse af slamkvalitet: Blev startet efter henvendelse fra Henrik Høegh. Vi kan som forening samle landsdækkende data – vil det have gyldighed? Konteksten for et par år siden og nu er forskellig – lad os vente. Lad det stå.

¹ Kør ind ved hovedindgang, hvor P-kort og kørselsvejledning til bygning BZ fås.

Implementering af miljøansvarsdirektiv. (Dorte Hermansen, MST)

Nils spurgte om sagen med høringen af afgiftsoplægningsforslaget skal på aktivitetslisten? Bjarne: Måske en oversigt over høringssvar.

Foreningens Hjemmeside skal opdateres. Flere spurgte hvornår kommer ny platform tages i brug?

4. Hvidbog - opdatering

Lars Stoumann Jensen var indbudt til mødet - opdatering i aktivitetsoversigt.

5. Aktuelle sager

- *Høring om lovforslag om omlægning af affaldsforbrændingsafgift*

Anders: Har haft kontakt til MST. Lovforslaget har fået en del kritik - især fra landbruget på forbrændingsafgift. BJORJ's høringssvar har ikke afstedkommet ændringer. Det er en foreløbig melding. Vi bør kontakte relevante politikere og fremlægge vores argumenter. Handler det kun om transport (Aalborg-sagen)? Fokusér hvad målet er med afgiftsoplægning. Forbrændingsanlæg (RenoSam) ikke tilfredse med at skulle brænde mere af. Vi skal spørge Inge Werther inden hun forsvinder - hvorfor ikke samme afgift på eksport som på afbrænding (den belgiske model jf. Connie HEDEGAARDS SVAR TIL krüger i maj 2007).

Lars: hvad er det underliggende argument fra skatteministerens side? Jens: Afgiften skal være udgiftsneutral. TV-udsendelsen i februar 08 - skatteministeren stillede ikke op. Landbruget må have tilført noget benzin til bålet. Anders: Skatteministeriet har tidl. sagt at miljøafgifter skal være *adfærdsregulerende*. Hvilke muligheder har vi?

Bjarne: Miljøministeren havde på møde sagt, at alle de grønne afgifter bliver omlagt - måske årsag til pakkens størrelse. Måske også harmonisering på EU-niveau. Brændværdi er vigtig - og dér har slam en meget *negativ balance*.

Jens: vi skal etisk og fagligt være på fast grund - det vigtigste. Nyttet det noget at gå i klinch med politikerne?

Morten: princippet med at beskatte CO₂ udslippet er egentlig OK - behov for at forklare politikerne, hvad der er op og ned i sagen. Selvom vi taber sagen, er dialogen vigtig!

Lars: I kan holde fanen højt fordi CO₂ er i fokus det kommende år. Skal vi koncentrere os om Klimaministeren? SF (Ida Auken) er nok påvirkelig, men har fået at vide at det er sikrere, at brænde slammet af.

Konklusion: Lad os lave et *positionsrapport* ud fra høringsvaret og sende det til relevante Politikere (maks. 2 sider) – sendes til klima- og miljøudvalget. I samarbejde med Dakofa. Brug hjemmesiden! Lad os kontakte mindre profilerede MF'ere? *Morten skriver sammen.* Nils/Lars Magnus Christensen kontakter politikere snarest derefter – få dem til at stille spørgsmål til ministrene (sendes til dem i udkast).

- Mogens: hvordan var mødet egentlig med ministeren? Jens: han ønskede at kommunerne har frit valg til, hvordan de vil komme af med slammet. Jens, Finn og Anders udtrykte foreningens holdning over for ham. Han fik i det mindste det indtryk, at det ikke kun er store stygge virksomheder, der har interesser i sagen.
- Folder om BJORJ – trykning (bilag 2)

Hvor mange og til hvem? *1.000 stk. skal trykkes.* Anders: den har allerede kostet ca. 5.000,- pga. logo-bearbejdelsen.

- Foreningens navn

Navnet er godt nok ikke hensigtsmæssigt, men er efterhånden kendt i omverdenen. Vi behøver ikke at skifte navn pt.

Økonomi: Foreningens situation pt. (Nils sender oversigt). Møde 12. december mellem formandskab (Jens og Bente) sammen med Lars Magnus og Nils.

6. Næste møde – fastsættelse af tid og sted.

Mandag 12. januar kl. 9:30 i Vejen hos Mogens Jensen.

7. Eventuelt

- Indlæg på Dakofa

11. dec Dakofa (om affaldsafgifterne) Lad os fremlægge position-papir – vis flaget. Man skal være lidt inde i debatten. Bjarne Larsen meldte sig, men foreslog en kommunal repræsentant (Finn eller Bente). (*Efterfølgende: Det bliver Bjarne, der skal fremføre foreningens synspunkter – ref.*)

- Ny sekretær, kulturnat, kornkontrakter

Nils gav kort redegørelse for foreningens kommende sekretær, Lars Magnus Christiansen (LMC). LMC er nydannet cand.polit og har politisk erfaring som hjælper for Ellen Thrane Nørby og formand for lokal parti-afdeling. Har gode kontakter på 'Borgen'. LMC tiltræder 1. december 2008 i Foreningsservice.

Lars Stoumann fortalte om Kulturnatten på KU-LIFE, hvor man kunne gætte en kompost. 700 besøgende.

Mogens fortalte om Danish Agros krav om slamfrihed ved maltbyg kontrakt. Det absurde er så, at hvis landmanden siger, at de vil anvende slam, ville han få lov til det. DLG og SAB stiller samme krav, men de er fleksible. Det blev diskuteret om man skulle skrive til foderstofferne, det konkluderedes, at det ikke er tiden.

Efter frokost gav Peder Mathiesen en rundvisning på Novozymes imponerende slambehandlingsanlæg.

Aktivitetsoversigt

1. Revision af slambekendtgørelse
2. Markforsøg
3. Hvidbog
4. Netværkssamarbejde
5. Rekrutteringsstrategi
6. Etablering af samarbejde med Dansk Landbrugs konsulentdel
7. Etablering af landsdækkende slam-kvalitetsanalyse projekt
8. Implementering af Miljøansvarsdirektiv

<p>30.11.06 Anders Bredmose orienterede om status på revisionen. Den 25. september blev der afholdt møde i Miljøstyrelsen omkring deres udspil til ny Slambekendtgørelse. På mødet – som havde været godt og meget informativt – deltog, Bjarne Larsen, Peder A. Mathiesen, Sune Aagot og Anders Bredmose.</p> <p>Desværre havde Miljøstyrelsen efterfølgende meddelt at det grundet sygdom samt mangel på ressourcer, ikke ville være muligt at gennemføre revisionen indenfor den planlagte deadline (1. januar 2007). Derfor har Miljøstyrelsen besluttet blot at lave den nuværende bekendtgørelse om til hvad de kalder "en ren kommunalreformbekendtgørelse" – dvs. de har ændret de nødvendige kompetenceforhold f.eks. "amt" til "kommune".</p> <p>Ifølge Miljøstyrelsen ville det igangsatte arbejde med revisionen af slambekendtgørelsen dog fortsætte, og den ny udgave ville komme i høring i starten af det nye år.</p> <p>Bestyrelsen besluttede at der skulle sendes et officielt brev adresseret til "Miljøstyrelsen", hvoraf det fremgik at foreningen anså revisionen som en opgave som styrelsen skal prioritere meget højt i det nye år.</p> <hr/> <p>15.03.07 Anders Bredmose fremlægger status på arbejdet med den nye bekendtgørelse;</p> <ul style="list-style-type: none">○ Styrelsen arbejder p.t. på de juridiske aspekter i bio-afskaffelse bekendtgørelsen og regner herefter med at disse kan overføres til slambekendtgørelsen.○ Det meste regel arbejde ligger stille p.t. lidt underdrejet i styrelsen idet MAD tager al energi○ Miljøstyrelsen satser på en høringsprocedure i maj måned (fristen vil som normalt være på 3-4 uger). <p>Anders Bredmose udtaler med baggrund i denne gennemgang, at man kan betvivle hvorvidt bekendtgørelsesarbejdet vil være afsluttet og gennemført på denne side af sommerferien.</p> <p>Sune Aagot spurgte om der ville komme en vejledning denne gang, hvortil Anders Bredmose svarede det regnede han bestemt med.</p> <hr/> <p>04.06.07 Anders Bredmose gennemgik status for arbejdet med revisionen af Slam-bekendtgørelsen. Ifølge Miljøstyrelsen bliver der arbejdet på højtryk, men styrelsen bliver hele tiden lagt ned af § 20-spørgsmål fra Miljø- og planlægningsudvalget. Disse er ofte foranlediget af Krüger A/S. Den realistiske tidshorisont er ifølge Miljøstyrelsen at bekendtgørelsen kommer i høring efter sommerferien.</p> <hr/> <p>17.09.07 Anders Bredmose redegjorde for status. Ifølge Miljøstyrelsen forventes bekendtgørelsen at komme i høring medio oktober. Jens R. Schrøder spurgte om dette var realistisk? Anders Bredmose svarede sandsynligvis.</p>	<p>1. HF / BL / ANB (Slambek.)</p>
---	--

<p>02.11.07 Anders Bredmose oplyste, at seneste besked fra Miljøstyrelsen var at udkastet til bekendtgørelsen ville komme i høring inden jul.</p> <hr/> <p>23.01.08 Anders Bredmose oplyste at Inge Werther havde oplyst at bekendtgørelsen "kommer når den kommer".</p> <p>Peder A. Mathiesen bemærkede, at i så fald ville man bevæge sig over i en ny finanslovsperiode, og at derfor kunne være nogle uafklarede finansieringsproblemer ikke mindst med hensyn til den nye EDB baserede indrapporterings del.</p> <hr/> <p>03.06.08 Anders Bredmose oplyste at den nye tidshorisont for Slambekendtgørelsen nu var 2009 - og sandsynligvis ikke primo - ifølge Inge Werther. Mødedeltagerne var enige om at dette ikke var godt nok, og at den manglende revision snart vil konstituerer et reelt problem. Bjarne Larsen bemærkede, at foreningen kunne forelægge sin bekymring Miljøministeren på mødet den 16. september.</p> <hr/> <p>03.09.08 Anders Bredmose gav en status på arbejdet - selve bekendtgørelsen kom først tidligst i 2009. Der havde i sidste måned været et møde i Miljøstyrelsen angående det elektroniske indberetningssystem. Dette forventede Miljøstyrelsen færdigt omkring årsskiftet. Peder Mathiesen berettede at han havde deltaget i omtalte møde og udtrykte sin skuffelse for systemet. Systemet ville ikke - som oprindeligt skulle have været et integreret system hvor informationer også kunne trækkes ud af.</p> <p>Bjarne Larsen bemærkede, at det dog efter alt at dømme ville blive lettere at indberette i forhold til i dag. Peder Mathiasen var enig heri, men uforstående hvorfor MST ikke havde taget det "sidste" skridt.</p> <p>Bente Munk spurgte om det ville være muligt at medfinansierer systemet, for at få et mere funktionelt system. Hertil svarede Peder Mathiasen, at dette havde været oppe og vende på mødet i MST, men ikke været muligt.</p> <hr/> <p>05.11.08 Anders Bredmose fortalte, at der endnu ikke er en afklaring om, hvornår forslag fremsættes. Tingene står stille i Miljøstyrelsen, hvilket ikke er blevet bedre af, at Inge Werther er blevet ansat i Dakofa.</p>	
<p>30.11.06 Bjarne Larsen fremlagde foreningens arbejde herimod etablering af markforsøg. Han og Morten Brøgger havde holdt møde med KVL (Lars Stoumann og Jakob Magid), hvor de var blevet enige om at Bjarne Larsen skulle udforme en målsætning og strategi for forsøget, mens Morten Brøgger herefter skulle udforme officielt brev til KVLs ledelse. Herefter gennemgik Bjarne Larsen sit udkast til målsætning og strategi (se vedlagt, bilag 1).</p> <p>Lars Stoumann bemærkede til fremlæggelsen, at han var meget positiv overfor oplægget, og fortalte at KVL i 2002 havde etableret et fastliggende forsøg - CRUCIAL markforsøget - med affaldsbiomasse (spildevandsslam, komposteret / bioforgasset husholdningsaffald og human urin). Forsøget blev udført på KVLs forsøgsgård Højbakkegård i Taastrup, mark nr. 46. Lars Stoumann præsenterede forsøget og økonomien bag i detaljer (se vedlagt, bilag 2).</p> <p>Konklusionen på præsentationen var, at forsøget meget langt hen af vejen opfyldte de af Bjarne Larsen opstillede målsætninger (f.eks. så lang tid som muligt, KVL står som videnskabelig garant for forsøget og der var allerede etableret et prøve arkiv) (se vedlagt, bilag 3). Herudover tilføjede Lars Stoumann muligheden for udvidelse af forsøgsarealet, således at andre organiske restprodukter kunne tilføjes forsøget, og endeligt at der pr. 1. januar 2007 starter en Ph.d.-studerende på jordkvaliteten i forsøget (projekt beskrivelsen vedlagt, bilag 4). Endelig fremgik det at præsentationen, at som det forelå, havde KVL behov for ekstern finansiering i størrelsesordenen</p>	<p>2. MB / BL (Markforsøg)</p>

100.000,00 kr.

Bjarne Larsen pointerede, at han, da han udformede sit oplæg til målsætning og strategi for forsøget, ikke kendte til projektet.

Henrik Frier påpegede, at en nuance forskel mellem de to forsøgsprojekter var det styrende "råd" som fremgik af Bjarne Larsens oplæg. Hertil svarede Lars Stoumann, at han havde beskrevet forsøget som det havde kørt indtil nu, men at han - og KVL - var åbne overfor forslag til anden styreform.

Jens R. Schrøder forhørte sig om den hidtidige finansiering af projektet. Lars Stoumann svarede, at projektet i 2002 var startet op sammen med Dansk Jordbrugsforskning, men med en bevilling der kun rakte til 2006, herefter er der kun KVL's basisbevilling til at betale, hvilket ikke er muligt for så vidt angår den fortsatte drift af forsøget.

Bestyrelsen konkluderede, at KVL havde præsenteret et dybt professionelt forsøg, og at der ikke var nogen tvivl om at vi var på bølgelængde og havde en fælles interesse i at bevare og forsætte forsøget i en fuld eller reduceret skala. Det ville dog næppe være muligt for BJORJ at stå for restfinansieringen, idet foreningen alene realistisk ville kunne forpligtige sig for 30 - 40.000,00 per år. BJORJ kunne og ville dog fortsat arbejde for at, gennem partnerskab med andre foreninger og institutioner, at fremskaffe en større del af restfinansieringen. Omkring dette spurgte Bjarne Larsen specifikt hvorvidt dette var et projekt som Dansk Landbrug ville støtte. Hertil svarede Erik Jørgensen, at efter hans mening burde dette forelægges centerledelsen i Landscentret i Skejby. Således, omkring finansieringen, konkluderede Jens R. Schrøder, at Lars Stoumann skulle gå til ledelsen i KVL og bede dem om at komme med et udspil - dette skulle indeholde 2 alternativer; et hvor BJORJ deltager med et bidrag på 30 - 40.000 og et hvor BJORJ gennem partnerskab med andre foreninger og institutioner dækker restfinansieringen. Lars Stoumann understregede, at det var meget vigtigt foreningen som det første sendte et officielt brev til KVLs ledelse og tilkendegav stor interesse for forsøget og samarbejde om den fortsatte bevarelse og drift af forsøget. Herefter ville KVL komme med et udspil, på hvilket grundlag en beslutning kunne træffes.

Jens R. Schrøder bad med henblik på diskussionen på seneste bestyrelsesmøde Anders Bredmose om at udforme udkast til skrivelse til ledelsen på det Det Biovidenskabelige Fakultet (tidl. KVL) - hvorefter bestyrelsen kommer ind med kommentarer på det.

Bjarne Larsen opfordrede Henning Jørgensen til at tage det med hjem til Renosam. Jens R. Schrøder fremlagde forsøget og omkostninger for Henning Jørgensen Sidstnævnte oplyste, at Renosam har en udviklings og innovationsfond hvor han ville opfordre foreningen til at søge om støtte i. Det blev aftalt at Henning Jørgensen skulle give de nødvendige oplysninger til sekretariatet med henblik på hvilke oplysninger der er brug for til udfærdigelse af en sådan ansøgning.

Per Haugsted Petersen opfordrede til at søge at inddrage Arla i projektet.

Jens R. Schrøder konkluderede punktet og udtalte, at det er vigtigt at vise Det Biovidenskabelige Fakultet der er nogen herude i erhvervslivet som har brug for de data.

04.06.07 Anders Bredmose gennemgik status for arbejdet. Det Biovidenskabelige Fakultet var blevet kontaktet officielt, og man forventede nu Lars Stoumann / Jakob Magid som skulle forsøge at arrangere et møde med Leif Knudsen, Chefkonsulent Planteproduktion, Landscentret. I den forbindelse redegjorde Jens R. Schrøder for den interesse som Dansk Landbrug ved Henrik Høegh havde givet udtryk for ved foreningens generalforsamling i april - et samarbejde om forsøget med Dansk Landbrug ville yderligere være med til at styrke forsøgets legitimitet.

Morten Brøgger spurgte, hvorvidt der kunne være et problem i hvem af foreningens medlemmer som måtte ville have sine produkter liggende. Herudover udtalte Morten Brøgger, at mens der var en generel, almen interesse omkring spildevandsslam, var det endnu ikke blevet besluttet om dette tillige gør sig gældende for kompost og / eller dagrenovation. Hertil svarede Peder A. Mathiesen, at "clearede" forsøget slam - ville de øvrige nævnte produkter blive clearet i samme forbindelse.

17.09.07 Jesper Luxhøi oplyste at det ifølge deres driftsfolk var mulig at dele forsøget op i en konventionel og økologisk del. Peder A. Mathiesen redegjorde for mødet mellem DBF, DL og BJORJ - som efter hans mening havde været meget positivt. Jens R. Schrøder om man således nu

<p>blot ventede på et udspil fra DL, hvortil Jesper Luxhøi svarede bekræftende. Ifølge Jesper Luxhøi stod tilbuddet fra DL stadig ved magt, og han ville forsøge at følge op på det. Bjarne Larsen spurgte hvorvidt det var muligt, individuelt at købe "tilkøbsparceller" i forsøget. Hertil svarede Jesper Luxhøi, at det var det så vidt han var orienteret.</p> <hr/> <p>02.11.07 Anders Bredmose oplyste at der intet nyt var fra KVL om forsøget. Peder Mathiasen sagde, at han påtog sig opgaven med at rinde til Leif Knudsen fra Dansk Landbrug for at følge op. Jens R. Schrøder understregede, at det var utroligt vigtigt at holde processen i gang. Der har været en stor interesse om forsøget - og det er en rigtig god cadeau til foreningen.</p> <hr/> <p>23.01.08 Anders Bredmose gav en status. Dansk Landbrug såvel som CREAM (Center for Miljø- og jordbrugsmikrobiologi) havde begge givet deres tilsagn, hvorfor vi nu "kun" afventede udspillet fra den juridiske afdeling på Det Biovidenskabelige Fakultet. Dette ville blive præsenteret på næste bestyrelsesmøde i forbindelse med generalforsamlingen.</p> <p>Med endnu en partner (CREAM) kunne det virke som om forsøget nu var overfinansieret - og med foreningens noget trængte økonomi kunne det overvejes om vi skulle betale lidt mindre. Bestyrelsen diskuterede dette. Bestyrelsen blev enig om at man måtte betale det der allerede var blevet givet udtryk for, og at det også i forhold til de øvrige partnere var et vigtigt signal at sende.</p> <hr/> <p>03.06.08 Mødedeltagerne diskuterede KU-Lifes oplæg til kontrakt. Man var enige om, at udkastet til kontrakt var udmærket men at der var behov for visse præciseringer. Især omkring aftalens løbetid var der brug for præciseringer, og det blev derfor foreslået præciseringer til første sætning i tredje afsnit under § 2 som var meget uklar, ligesom det blev foreslået at aftalens løbetid afstemmes efter foreningsåret (1/5 - 30/4) idet foreningens bidrag skal vedtages på den årlige Generalforsamling og fremgå af det her vedtagne budget. De øvrige forslag til ændrede datoer var hhv. forberedelse til generalforsamlingen, samt en realistisk betalingsfrist.</p> <hr/> <p>03.09.08 Anders Bredmose kunne oplyse, at kontrakten netop var underskrevet af formand og næstformand og afsendt til KU Life.</p> <hr/> <p>05.11.08 Kontrakt er indgået. Status i henhold til aftalen - Jacob Magid vil give foreningen en status senere. 'Cream'-deltagelse aftalt.</p>	
<p>30.11.06 Lars Stoumann præsenterede Hvidbogen, idet han bemærkede at efter foreningens ønske var afsnittene om "sundhed" og "vand" prioriteret over afsnittene om "jordens frugtbarhed" og "emission".</p> <p>Lars Stoumann pointerede, at det med et sådan værk var vigtigt at vedligeholde det, for at sikre bogens videnskabelige niveau. Jens R. Schrøder spurgte hvad tidshorisonten i givet fald ville være på en sådan vedligeholdelse, hvortil Lars Stoumann svarede, at udgangspunktet var at bogen skulle gennemgå en vedligeholdelse om ca. 1 års tid - og at foreningen i den forbindelse skulle overveje om man løbende ønskede en person til at overvåge eventuelle videnskabelige fremskridt.</p> <p>Omkring det indholdsmæssige i bogen ønskede Jens R. Schrøder en note tilføjet på side 8, som tydelig angav måleperiode. Per Haugsted Petersen bemærkede at ordet "slam" var brugt gennemgående i bogens første del, og bad derfor KVL om at præcisere i teksten hvorvidt der var tale om slam, komposteret eller bioforgasset slam. Simon Ingvertsen svarede at han ville foretage de nødvendige rettelser, og Lars Stoumann tilføjede at et enkelt af afsnittene skulle revideres lidt. KVL ville aflevere det endelige produkt til sekretariatet i løbet af en uges tid.</p> <p>Bestyrelsen var enig om, at bogen var udtryk for et rigtig solidt arbejde, og takkede Simon Ingvertsen, Jakob Magid og Lars Stoumann for et godt stykke arbejde. Når den endelige udgave forelå sekretariatet, pålagde bestyrelsen dette at tilsende samtlige medlemmer et eksemplar, og lægge den op på hjemmesiden. Der skulle udformes en "pressemeldelse" som skulle tilsendes til kontakter, samarbejdspartner m.v., med oplysning om bogens tilgængelighed på hjemmesiden. Endelig skulle samme materiale sendes til fagpressen.</p>	<p>3. JRS / ANB <i>(hvidbog)</i></p>

Det samme skulle ske med den tidligere udformede LCA rapport.

15.03.07 Anders Bredmose redegør for hvorledes bogen er blevet distribueret til medlemmerne samt via hjemmesiden.

Sune Aagot bad om at få undersøgt om, og i hvilket omfang, foreningen eventuelt kan bruge Ph.d.-afhandling fra John Jensen – Anders Bredmose svarede, at han havde forsøgt at få dette klarlagt men det var endnu ikke endeligt afklaret, men lovede at fortsætte med at undersøge.

Helge Laybourn anbefalede Europæisk Miljøagentur på Kgs. Nytorv og/eller Nordisk Råd med hensyn til opdatering af foreningens vidensdatabase.

04.06.07 Anders Bredmose fortalte, at i overensstemmelse med beslutningen på generalforsamlingen 2007, var "ikke-initiativtagerne" i forbindelse med kontingentopkrævningen blevet gjort opmærksom på muligheden for at bidrage til hvidbogen og ikke mindst dets vedligehold.

Bestyrelsen var enige om at dette var ikke direkte nok, og det blev vedtaget at sekretariatet sendte et pænt brev samt giro-kort på 8.000,00 ud til de øvrige.

17.09.07 Anders Bredmose redegjorde for status, og for de indkomne betalinger. Karen Lübber spurgte hvorvidt der ville komme sådan opfordring til betaling hvert år. Hertil svarede Jens R. Schrøder, at han betragtede det – foreløbigt – som en en gangs foreteelse.

02.11.07 Anders Bredmose oplyste, at der d.d. var indbetalt til opdatering af bogen i størrelsesordenen 70.000,00 kr. Bestyrelsen var enig om, at spørgsmålet herefter var hvorvidt pengene skulle bruges på en udvidelse af emnefeltene eller om det skulle bruges på en uddybning af allerede eksisterende emnefelt. Det blev aftalt, at Anders skulle aftale et møde med KVL og få dem til at komme ind på et bud på hvorledes pengene kan bruges.

23.01.08 Anders Bredmose fremlagde udspillet fra Jakob Magid og Lars Stoumann til muligheder for opdateringer af hvidbogen

Bestyrelsen diskuterede de forskellige muligheder – og navnlig hvorvidt man skulle forsøge at belyse nogle af de negative elementer der kom op i den offentlige debat (f.eks. medicinrester i hht. DMU rapport) eller de positive elementer i forhold til f.eks. kulstofskredsløbsdelen.

Bestyrelsen blev enig om, at man skulle i første omgang tage kontakt til Inge Werther for at høre hvorledes man kunne assistere hende / om der var aspekter hun havde brug for der blev undersøgt nærmere. Herudover måtte man bede Lars Stoumann se på rapporten fra DMU og vurderer om den gav anledning til at man undersøgte enkelte eller flere af dens resultater nærmere. Således måtte opdateringsspørgsmålet afvente besvarelsen af disse forespørgsler.

03.06.08 Anders Bredmose fremlagde de oplæg der var indhentet fra Inge Werther. Mødedeltagerne var enige om at det var den 3-årige doserings regel som der skulle fokuseres på i forhold til næringsstofftilførslen generelt. Man var villige til at forfølge dette spor på både kort og langsiget. Det blev aftalt at vende tilbage til Inge Werther for at diskutere det i detaljer, ligesom Lars Stoumann skulle kontaktes med henblik på at tilknytte en studerende på projektet.

03.09.08 Anders Bredmose oplyste, at der endnu ikke havde været kontakt til Lars Stoumann eller Inge Werther – sidstnævnte idet hun var på orlov indtil oktober.

Anders ville snarest muligt tage kontakt til Lars Stoumann Jensen med henblik på at aftale det videre forløb.

<p>05.11.08 Lars redegjorde for ansættelsen af Eike Maria Thaysen (miljøkemistud.), som skal være hovedkraft i opdateringen af hvidbogen. Hun har især beskæftiget sig med kemi i vand og i jord, men skal nu til at se på luft kemi.</p> <p>Lars sagde, at tre års-reglen for P er i fokus, og at der med det skitserede budget er mulighed for at gå mere i dybden. Eksempelvis foreslog han, at gå den eksisterende hvidbog igennem. Simon som lavede første hvidbog kan der stadig trækkes på. Lars ønskede input til, hvad opgaven præcist skal indeholde.</p> <p><u>Forslag:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>P-indekset</i>: dansk version af amerikansk metode – men hvornår implementeres det? Vil der så ske begrænsninger i P-tilførslen? ▪ <i>NH₃, nitrat, etc.</i>?) ▪ <i>Vidensgrundlaget</i> for 3-års reglen – diskussionen er på vej...I visse områder må der ikke være P-overskud. Vi skal have grundlaget for at fortsætte 3-års reglen. ▪ <i>Jorden frugtbarhed?</i> ▪ <i>OSD – områder?</i> Her kunne være en samarbejds mulighed => hvilke forhold har betydning for drikkevandsinteresser. MST har udpeget store dele af DK som OSD – vi skal bevise, at slamtilførsel ikke kolliderer med disse interesser. Vi mangler risikovurdering i denne forbindelse. ▪ <i>driøhusgasserne</i> – LCA. ▪ C/Kyoto problemstilling <p><u>Diskussion:</u> Jens: risikovurdering er 'step to' – lad os gå i dialog med MST om det. En politisk tilgang, hvor vi kan samarbejde med MST (som er interesseret i at samarbejde). Lars præciserede, at der er en grænseflade til MST, som nok kan udnyttes. Lars vil lave en revideret og uddybet beskrivelse af opgaven. Bjarne: er der forskel på P-udnyttelsen alt efter om det er handelsgødning, slam, aske etc. Lars: en naturlig del af opgaven.</p> <p><u>Konklusion:</u> P er pt. Vigtigst! Fremlæggelse af hvidbog ca. 2/3 af vejen – inviter MST til dette møde. Vi sætter i gang nu. Oplægget sendes til MST.</p> <p>Tidsperspektiv: Lars: 5-10 timer i ugen, altså ca. 4 måneder. (Nils: Oplæg fra Lars modtaget 10. november 2008 – herefter indgåelse af kontrakt)</p>	
<p>30.11.06 Anders Bredmose beklagede indledningsvist, at han først i sidste uge havde fået indkaldt Charlotte Thy (Danish Crown) til bestyrelsesmødet, og tilsendt denne udkastet til hvidbogen. Anders Bredmose ville i den nærmeste fremtid søge kontakt til Charlotte.</p> <p>Herudover blev møderne med de forskellige samarbejdsparter gennemgået;</p> <p>DAKOFA Peder A. Mathiesen og Anders Bredmose havde deltaget i mødet, som havde været godt og der var blevet aftalt at der i videst muligt omfang skulle ske udveksling af viden og relevante</p>	<p>4. JSR/ANB (Netværk)</p>

høringssvar.

DI Morten Brøgger og Anders Bredmose havde deltaget, aftalt at der skulle samarbejdes i forbindelse med eventuelle høringssvar. DI generelt positive dog uden at de havde mange medlemmer, som var direkte berørt af området.

Danmarks Naturfredningsforening Morten Brøgger og Anders Bredmose havde deltaget i Affaldsudvalgets møde. Udvalget var meget interesseret i foreningens arbejde, og der var skabt en god kontakt til udvalgets sekretariat. God mulighed for fremtidigt samarbejde.

Dansk Landbrug Jens R. Schrøder, Henrik Frier og Anders Bredmose havde deltaget. Et rigtig godt møde hvor foreningen havde fået lov til at fremkomme med sine synspunkter. Der var blevet knyttet et tættere bånd, som allerede havde resulteret i at Dansk Landbrug var repræsenteret på dette bestyrelsesmøde ved Erik Jørgensen. På mødet var blevet diskuteret muligheden for adgang til Dansk Landbrugs konsulentdel samt en gennemførelse af analyse af slamkvaliteten i Danmark generelt (se punkt 6 og 7).

Renosam Henrik Frier og Anders Bredmose havde deltaget, og det blev aftalt høj grad at vidensdeling – ikke mindst fordi Renosam i august havde besluttet at overlade området til Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål, da de ikke havde ressourcer til at dække området og da der var tale om medlemssammenfald i nogen grad. Renosam havde givet foreningen en kontakt person i KL til fremtidig brug.

I fremtiden er der aftalt møde med DANVA den 12. december, hvorefter foreningen i det nye år vil tage fat på de resterende kontakter.

Jens R. Schrøder foreslog at medlemmerne skulle opfordres til at indsende mail-adresser på deres kontakter, til brug for en (månedlig) nyhedsmail. Hertil bemærkede Per Haugsted Petersen, at Videnscenter for Affald var oplagt.

15.03.07 Jens R. Schrøder gennemgik mødet med DANVA. Af mødet og de efterfølgende udmeldinger fra DANVA kunne spores en positiv udvikling i denne forenings holdninger til genanvendelse af organiske restprodukter til jordbrugsformål. BJORJ ser frem til at fortsætte og udbygge samarbejdet.

04.06.07 Jens R. Schrøder udtalte, at han så grundlæggende forskelle mellem BJORJ og Miljøteknisk Brancheforening til at der kunne indledes et egentligt samarbejde, men at foreningen godt kunne tage en snak med dem. Anders Bredmose skulle forinden dette tage et lidt nærmere kig på Miljøteknisk Brancheforening.

Med hensyn til ARLA mente Jens R. Schrøder at tiden nu var inde til, at foreningen forsøgte at få en pejling om ARLA er interesseret i et dialogmøde – Anders Bredmose skulle forsøge gennem sin placering i Landbrugsraadet at arbejde sig ind på dem.

17.09.07 Bestyrelsen diskuterede situationen omkring DANVAs forestående foretræde for Folketingets Skatteudvalg. Jens R. Schrøder konkluderede på diskussionen, at det ikke pt. var sandsynligt at opnå konsensus med DANVA på spørgsmålet. Derfor måtte foreningen første undersøge situationen og derefter evt. selv bede om foretræde for Skatteudvalget for at forelægge foreningens syn på den nuværende affaldsafgifts-struktur.

02.11.07 Bestyrelsen diskuterede forholdet til DANVA. Bestyrelse aftale at men skulle søge, at genoptage og udbygge dialogen med sekretariatet. I den forbindelse tilføjede Anders Bredmose, at der netop var afholdt en såkaldt "Vand Camp" hvor interessenter m.v. diskuterede hvorledes fremtidens vandforsyning sikres – bl.a. gennem *vandets grundlov*.

23.01.08 [intet nyt]

03.06.08 Mødedeltagerne var enige om at tiden var moden til at søge at nærme sig DANVA igen på embedsniveau, ligesom "gryden" skulle holdes i kog ifht. Århus Kommune og Henrik Frier.

<p>03.09.08 [intet]</p>	
<p>30.11.06 Anders Bredmose omdelte fremstillede brochurer omkring foreningen til de tilstedeværende, således de kunne uddeles til eventuelt interesserede parter. Alle kan kontakte sekretariatet for at få tilsendt flere brochure! Anders Bredmose oplyste, at foreningen siden sidst havde fået et nyt B-medlem i Lemvig Biogasanlæg. Herudover havde der været tilsendt materiale til Haderslev Forsyning uden dette dog endnu havde udmøntet sig i et medlemskab. Endelig havde Anders Bredmose forsøgt at kontakte Gemidan A/S, men direktøren havde været bortrejst i gennem længere tid. Der ville dog igen snarest muligt blive forsøgt at opnå kontakt.</p> <p>Generelt har foreningen brug for en medlems tilgang, og aktuelt blev det besluttet at medlemmer som melder sig ind i den resterende del af året, ikke vil blive afkrævet kontingent for 2006 – men kun for 2007.</p> <p>Jens R. Schrøder spurgte hvorvidt det var muligt at tiltrække nogen primær landmænd som medlemmer, idet dette ville styrke foreningens profil. Bestyrelsen var enig om, at dette ikke umiddelbart var sandsynligt, men at der i videst muligt omfang skulle arbejdes på dette.</p> <p>Per Haugsted Petersen foreslog affaldsselskaberne som mulige medlemmer, og bestyrelsen var enig om at der skulle arbejdes på dette.</p> <p>Bestyrelsen var enig om at medlemmerne, så vidt mulig, skulle promovere foreningen gennem mund til mund metoden, med orientering til sekretariatet herom.</p>	<p>5. JRS/ANB (Rekrut.)</p>
<p>15.03.07 [Se punkt 4. arbejdsprogram 2007 samt punkt 9. foreningens økonomi]</p>	
<p>04.06.07 Anders Bredmose fremlagde den med dagsordenen udsendte strategi. Jens R. Schrøder udtalte, at man kunne frygte at kommunerne slet ikke kendte til BGORJs eksistens. Finn Andersen sagde supplerede, at, efter hans mening, var tidspunktet det helt rigtige og at det også var vigtigt at få fat i de sammenlagte kommuner- og Morten Brøgger, at han troede på at strategien var den helt rigtige. Det var ligeledes vigtigt, at kende kommunernes holdning, tilføjede Henrik Frier.</p> <p>Jens R. Schrøder bemærkede, at man burde starte med de kommuner som allerede bruger landbrugsløsningen. Morten Brøgger sagde, at hvert bestyrelsesmedlem skulle sende Anders Bredmose en mail med kontaktoplysninger på 1-2 kommuner og 3 linier hvorfor denne kommune er den rigtige at kontakte. Jens R. Schrøder konkluderede, at dette var en glimrende strategi som skulle have første prioritet indtil sommerferien. På næste møde kunne man således kalibrerer på strategien, såfremt der var behov for dette.</p>	
<p>17.09.07 Generelt ville alle bestyrelsesmedlemmer oplyse sekretariatet om mulige nye medlemmer. Konkret ville Bjarne Larsen og Bente Munk snarest sende liste på mulige medlemmer.</p>	
<p>02.11.07 Bestyrelsen understregede, at det var vigtigt at få tiltrukket nogle kommuner / producenter med som medlemmer. På den anden side prioritere sekretariatet de daglige opgaver der ligger i høringsvar / presseberedskab samt kontakt til samarbejdspartnere. Derfor må aktørerne – foreningens egne medlemmer – aktiveres således, at man gennem deres netværk når ud til kommunerne.</p>	
<p>23.01.08 Bestyrelsen diskuterede det faktum at med en politisk profil i brancheforeningen, kunne skabe vanskeligheder for især kommune medlemmerne. Bestyrelsen ønskede derfor at oprettet en ny form for medlemskab eller tilknytning til brancheforeningen som kun gik på det faglige og ikke foreningens politiske arbejde. Det blev aftalt at nedsætte en arbejdsgruppe (Jens R. Schrøder, Morten Brøgger og Anders Bredmose) som skulle komme med forslag til formen og om nødvendigt de nødvendige vedtægtsændringer.</p>	

<p>03.06.08 Mødedeltagerne var enige om, at foreningen havde behov for flere medlemmer. De tiltag mødedeltagerne blev enige om var følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alm. medlemmer <p>Der udarbejdes et <i>argumentkatalog</i>, som kan bruges af alle overfor potentielle medlemmer.</p> <p>Der udarbejdes "professionelt" marketingsmateriale - medlemmer indsender foto til formålet.</p> 2. C-medlemmer <p>De nye vedtægtsændringer udnyttes. Affaldsselskaber, el-selskaber samt primær kommuner kontaktes i den forbindelse.</p> 3. Strategi <p>Sekretariatet udarbejder udkast til argumentkatalog samt marketingsmateriale.</p> <p>Mht. alm. medlemmerne søger at skabe relevante kontakter / medlemmer, som sekretariatet følger op på.</p> <p>De medlemmer med mange "kommunale" kontakter - Morten Brøgger, Sune Aagot, Bjarne Larsen, Bente Munk og Mogens Jensen - søger at udnytte disse med henblik på hvervning.</p> <hr/> <p>03.09.08 Anders Bredmose fremlagde udkast til brochure. Bestyrelsen udtrykte tilfredshed hermed. Bestyrelsen ville indsende eventuelle kommentarer og bemærkninger til det indholdsmæssige - mens Anders Bredmose skulle arbejde videre med det layoutet samt kreerer et udkast til logo.</p> <hr/> <p>05.11.08 Nils fortalte at DongEnergy har vist interesse. Anders fortalte, at LeoPharma har fået indbetaling til A-medlemskab.</p> <p>Forespørgsel fra Freiberg & Jespersen - forsvandt igen.</p>	
<p>30.11.06 Jens R. Schrøder oplyste at det på mødet med Dansk Landbrug, havde været diskuteret at knytte et tættere bånd til deres konsulentdel - ikke mindst for at få etableret kontakten direkte til landmanden. Jens R. Schrøder spurgte Erik Jørgensen om muligheden for at få en mailingliste. Hertil svarede Erik Jørgensen at Dansk Landbrug af principielle grunde ikke udleverede den slags lister - men at han gerne ville nævne foreningen i næste nyhedsbrev samt videregive linket til foreningens hjemmeside.</p> <hr/> <p>15.03.07 Jens R. Schrøder konkluderede på baggrund af informationerne fra sidste bestyrelsesmøde fra Dansk Landbrug, at det var vigtigt for en etablering af samarbejde at der blev optaget kontakt direkte til planteavlskonsulenterne. For herigennem at gøre dem opmærksomme på foreningen og vores hjemmeside. I den forbindelse gjorde Sune Aagot opmærksom på planteavlskongres som foregår i januar - bestyrelsen var enig om vi skal forsøge at få fat i deltagerlisten, med henblik på direkte kontrakt.</p> <hr/> <p>04.06.07 Det blev aftalt at Peder A. Mathiesen skulle sende navnene på nogle konsulenter, og at Jens R. Schrøder og Anders Bredmose herefter skulle formulere et brev og sende det til dem.</p> <hr/> <p>17.09.07 Er i gang - intet nyt.</p> <hr/> <p>02.11.07 Peder Mathiasen oplyste, at man skulle afvente markforsøgene. Han havde dog en enkelt person i Landbosjælland som han var i kontakt med.</p>	<p>6.</p> <p><i>Samarbejde med Dansk Landbrugs konsulentdel (JSR, HF)</i></p>

<p>23.01.08 Peder A. Mathiesen oplyste, at han havde været i kontakt med Landbosjælland. Denne forening havde dog sat sig lidt mellem to stole, idet den både drev konsulent og operatørvirksomhed igennem landboforeningen Gefion.</p> <hr/> <p>03.06.08 [Intet nyt]</p> <hr/> <p>03.09.08 [intet nyt]</p> <hr/> <p>05.11.08 [intet nyt]</p>	
<p>30.11.06 Jens R. Schrøder orienterede om, at Henrik Høegh på mødet med Dansk Landbrug havde givet udtryk for et ønske om at få kortlagt den generelle slamkvalitet i Danmark. En sådan kortlægning ville, fortsatte Jens R. Schrøder, efter hans mening anskueliggøre et dilemma eller paradoks for Miljøstyrelsen i det konklusionen måtte være, at mens der stadigt blev udbragt mindre og mindre slam på landbrugsjord, så blev kvaliteten til stadighed bedre og bedre.</p> <p>Bestyrelsen diskuterede dette, og kom frem til at mens det principalt og i sidste ende måtte påhvile Miljøstyrelsen, at gennemføre et sådan analyse, så kunne foreningen – gennem assistance fra Thomas M. Schmidt og Sune Aagot (HedeDanmark) – være muligt at kortlægge kvaliteten af den slam som bliver kørt ud på landbrugsjord, og derigennem opstille en tese om at eftersom kvaliteten af denne slam til stadighed bliver forbedret, bliver den generelle slam kvalitet også bedre. Erik Jørgensen sagde supplerende, at når vi trods alt taler om et så begrænset areal, så er det ikke sikkert at der er behov for en grundig landsdækkende analyse af alt slam foretaget af Miljøstyrelsen. ’</p> <hr/> <p>15.03.07 Jens R. Schrøder spurgte Sune Aagot hvorvidt det var muligt for ham at lave et overslag over det danske marked – hvad bruges der og kvaliteten? Bjarne Larsen tilføjede hertil, at det undersøgelsen måske udvides til hvad der bliver komposteret, brændt og på udbragt på landbrugsjord? Sune Aagot konkluderede, at han og Bjarne Larsen ville udarbejde et sådan overslag.</p> <hr/> <p>04.06.07 Jens R. Schrøder ville bede Sune Aagot om at lave en sådan undersøgelse, og Bjarne Larsen tilføjede at han gerne ville byde ind på Sunes udkast.</p> <hr/> <p>17.09.07. Sune Aagot oplyste at han var i gang – men at man efter hans mening meget let kunne få et overblik over mængden der kommer på landbrugsjord ved at lave en hurtig bordrunde. Mht. mængden A-, B- og C-slam kunne man eventuel spørge ECO-net, tilføjede Bjarne Larsen.</p> <hr/> <p>02.11.07 Bjarne Larsen konstaterede, at HedeDanmark havde mistet en medarbejder og derfor ville have vanskeligt ved at løfte denne opgave. Han tilbød derfor at Claus (KomTek) ville lægge nogle kræfter i projektet. Claus ville snarest muligt tage kontakt til Sune Aagot.</p> <hr/> <p>23.01.08 [Intet nyt]</p> <hr/> <p>03.06.08 [Intet nyt]</p> <hr/> <p>03.09.08 [intet nyt]</p>	<p>7.</p> <p><i>Landsdæk. kvalitets - analyse af slam kvaliteten</i></p>
<p>30.11.06 Anders Bredmose gennemgik direktivet – idet der blev lagt vægt på det forhold, at ifølge forslaget til implementering er der lagt op til et absolut og ubetinget ansvar for producenten i sidste ende. Der var i bestyrelsen bred enighed om, at ansvaret for udviklingsskader (dvs. skader som følge af emission eller aktivitet som på emissions/aktivitetstidspunktet ikke med den tilgængelige tekniske eller videnskabelige viden blev anset for at kunne forårsage miljøskade, jf. art 8, stk. 4, litra</p>	<p>8.</p> <p><i>Implementeringen af</i></p>

b) var ekstrem uheldigt. Ikke alene virkede dette unødigt hårdt i forhold til lignende bestemmelser i øvrige love (f.eks. produkt, men især det forhold at det sendte et MEGET uheldigt politisk signal om ansvarsfraskrivelse for det offentlige. Dette kunne meget vel føre til, at producenter af slam ville søge andre bortskaffelsesmetoder (brænde det).

Området er et meget gennemreguleret område i forvejen (slambekendtgørelsen) og som sådan burde staten tage sin del af "ansvaret". Endvidere er der ikke tale om en egentlig produktion, idet slammet altid vil være der – det er således kun et spørgsmål om incitament til oprensning og bortskaffelse. Som Miljøstyrelsens erklærede mål ser den 50 % af alt slam genanvendt til jordbrugsformål – et mål som synes vanskeligt at nå, gennemføres den forslående lovgivning.

Bestyrelsen var enig om at pålægge sekretariatet at udfærdige hørings svar – gerne gennem samarbejde med øvrige foreninger – men også at søge at påvirke den politiske beslutningsproces. Konkret foreslog Erik Jørgensen, at foreningen sendte – efter indsendelse af hørings svaret – et brev til Direktøren for miljøstyrelsen.

15.03.07 ANB fremlagde udviklingen omkring MAD (se notat til dagsordenen af 15. marts 2007).

Bestyrelsen var glad for foreningens hidtidige indsats på området, og begejstrede for den gode kontakt til Miljøstyrelsen.

Jens R. Schrøder spurgte bestyrelsen hvorvidt der skulle rykkes på Eyvin Vesselbo? Anders Bredmose kunne berette efter samtale med Miljøstyrelsen, at Vesselbo stort set i sine bemærkninger ved fremlæggelsen af lovforslagene havde gentaget miljøministerens argumenter. Bestyrelsen tog dette til efterretning, og besluttede foreløbigt ikke at gøre nogen særlig indsats i forhold til Vesselbo.

Jens R. Schrøder sadde konkluderende, at Anders Bredmose skulle udfærdige et brev til de politiske ordførere – at man fortsat ville holde øje med Vesselbo – og at foreningen evt. skulle bede om foretræde for Miljø- og Planudvalget.

04.06.07 Anders Bredmose orienterede om forløbet. Miljøministeren havde trukket sit forslag tilbage, og det forventes at et nyt ville blive udsendt efter sommerferien. Efter Miljøstyrelsens udsagn ville det nye forslag ikke indeholde nye materielle regler, idet man anså principperne i forslaget for at være på plads. Derimod ville det formodentlig indeholde en regelforenkling, og en opstramning på de enkelte bestemmelser – således at regelværket skulle være lettere administrerbart for myndighederne.

Anders Bredmose lovede at holde bestyrelsen orienteret, så snart der forelå nyt på området.

17.09.07 Intet nyt – afventer stadig høringsudspil fra Miljøstyrelsen. Udspil forventes i oktober m. høringsfrist ultimo november.

02.11.07 Ifølge Miljøstyrelsen ligger arbejde stille p.t. på grund af valget. Der arbejdes dog på en vejledning om en definition af begrebet "miljøskade". Det forventes, at det bliver sendt i høring omkring jul / nytår.

23.01.08 Der er høringsfrist den 6. februar. Der er ingen materielle ændringer – kun strukturelle ændringer, derfor ingen bemærkninger.

03.06.08 [Intet nyt]

03.09.08 [intet nyt]